

Toelichting bij het stroomschema aanbesteden zero-emissie bouwmaterieel

De buyer group zero-emissie bouwmaterieel heeft medio 2022 een [handreiking](#) op laten stellen over het uitvragen met aanbestedingen van zero-emissie bouwmaterieel (voornamelijk voertuigen en soms ook machines). Dat wil zeggen: een handreiking waarin inkoopinstrumenten staan om de inzet van emissieloos bouwmaterieel met een aanbesteding te stimuleren of af te dwingen.

In aanvulling op de handreiking heeft de buyer group samen met Significant Synergy een *stroomschema* ontwikkeld. Het stroomschema is bedoeld als een hulpmiddel dat kan helpen bij het kiezen van een passend inkoopinstrument voor het uitvragen van emissieloos bouwmaterieel. In deze toelichting leggen we kort het stroomschema uit.

Pas in verschillende contexten en voor verschillende opdrachten verschillende inkoopinstrumenten toe

De ene keer verstrekt u een kleine opdracht enkelvoudig onderhands of voert u een meervoudig onderhandse aanbesteding uit. Een andere keer gebruikt u een nationale of Europese aanbesteding als er sprake is van een grote opdracht. Bij de ene opdracht zijn er veel mogelijkheden voor emissieloos bouwmaterieel. Bij een andere opdracht (nog) niet zoveel en kunt u veel meer duurzame impact maken met andere maatregelen dan emissieloos bouwmaterieel (bijvoorbeeld circulair ontwerp, hergebruik materialen, etc.).

Het stroomschema helpt om tot een passende uitvraag te komen voor de maatregel “emissieloos bouwmaterieel”. Het schema geeft namelijk aan wanneer u wel of niet emissieloos bouwmaterieel uit zou kunnen vragen en met welk instrument. Buiten scope van het schema vallen andere maatregelen die ook (veel) bijdragen aan een duurzame bouwplaats.

Met het stroomschema beantwoordt u een aantal vragen. Afhankelijk van de context waarin u zich bevindt en de aard van de opdracht, beantwoordt u de vragen de ene keer met 'ja' en de andere keer met 'nee'. Afhankelijk van de antwoorden die passen bij uw context komt u uit bij een inkoopinstrument en praktijkvoorbeeld dat in de volledige handreiking of in gerelateerde documenten verder wordt beschreven. In het stroomschema vindt u dan ook verwijzingen naar specifieke pagina's in de handreiking en naar aanvullende documentatie. Daarbij zijn sommige instrumenten eenvoudig (bijvoorbeeld "minimale eisen") en vaak toepasbaar. Andere instrumenten zijn complexer (bijvoorbeeld "opgave van het materieel") en komen minder vaak uit het schema naar voren als het best passende instrument, hoewel ze wel meer bij kunnen dragen aan de inzet van emissieloos materieel.

Niet alle denkbare vragen zijn opgenomen in het schema. Een vraag als 'is het een lokale of nationale aanbesteding' is bijvoorbeeld niet opgenomen, omdat deze vraag niet onderscheidend is ten opzichte van de vragen die wel in het schema staan. Nationale aanbestedingen hebben bijvoorbeeld

een grotere omvang (dit komt tot uiting in vraag 1) en vaker meer mogelijkheden voor aannemers om zich te onderscheiden met de inzet van zero-emissie bouw materieel (wat tot uiting komt in vraag 3).

Het stroomschema is een hulpmiddel

Het stroomschema is bedoeld als een hulpmiddel. Voor veel situaties zal het doorlopen van het schema leiden tot het best passende inkoopinstrument en een passende verwijzing naar een praktijkvoorbeeld in de handreiking, maar dit zal niet voor elke denkbare situatie het geval zijn.

Voor het doorlopen van het stroomschema is informatie vooraf nodig

Om de vragen in het stroomschema te kunnen beantwoorden is een (eenvoudige) marktorientatie aan te raden, waarbij u met name vragen 2, 3 en 5 met geïnteresseerde aannemers kunt bespreken. U kunt dus onder andere met aannemers bespreken wat de milieu-impact ongeveer gaat zijn van het bouw materieel dat moet worden ingezet voor uw project.

Verder is een technische en omgevingsanalyse nodig. Als uit dergelijke analyses volgt dat er geen laadmogelijkheden op de bouwlocatie of in de buurt zijn of dat er veel bijzonder materieel nodig is, dan is er waarschijnlijk minder ruimte voor de markt om zich te onderscheiden op de inzet van zero-emissie bouw materieel (vraag 3).

Naast het stroomschema zijn ook enkele andere aandachtspunten van belang

Het stroomschema omvat niet alle details waarmee u rekening kunt houden voor de uitvraag van bouw materieel. Twee aanvullende *inkooptechnische* aandachtspunten zijn:

- Gebruik voor meerjarige projecten, programma's, groslijsten en raamcontracten oplopende eisen per uitvoeringsjaar. Gebruik ook gunningscriteria die een uitvraag doen per uitvoeringsjaar.
- Mocht het voor een opdracht niet zeker zijn hoeveel behoefte er gaat zijn aan de inzet van bouw materieel, dan kunt u offertes uitvragen op basis van fictieve aantallen die u ongeveer verwacht nodig te gaan hebben.

Ook zijn enkele *inhoudelijke* aandachtspunten van belang voor de inzet van zero-emissie bouw materieel. Voorbeelden hiervan zijn het beschikbaar hebben of tijdig kunnen aanvragen van een voldoende zware netaansluiting, beschikbaarheid van materieel en de beschikbare financiën. In hoofdstuk 2 van de volledige handreiking vindt u een nadere toelichting over deze onderwerpen.